חוץ ממנחת סוטה וזו"ח מפני שהן מיוחדות. ות"ח מיפוק ליה דכל הני לגופם כשרות בגזירה מפני שהן ממוסרי בגדיהם דהא אמר בפ"ב דזבחים (דף יב:) לתפילו כהנים בזמן שהן בגדיהם עליהם וי"ל דמייתי אלכסנו לת"ק דס"ל כיון שלא נלבשו בבגדי כהונה לא הוו ממוסרי בגדים: **אי** דפרה תלעזר כתיב בה. פי' בקונטרס תפילין כהן הדיוט פסול וכ"ש נשים תימה היאיתא למ"ד לדורות נמי בעי (ג) כ"ג דומיא דתלעזר פריך שפיר אבל למ"ד בכהן הדיוט מרבינן ליה לדורות קשה דמאי פריך הכא נמרא דילמא מש"ה לילעזריך ("קרקע) הכא למעוטי נשים משום דהעבודה מוטרת בכהן הדיוט לדורות וי"ל דה"פ מדלילעזריך הכא לרבויי כהן הדיוט מכלל לנבי נשים פשיטא ליה למיגע דאין עבודה כשרה בהן וכן ים לפרש בסמוך מי דפיס וכו': **אי** דפיס כהן משיח כתיב. פי' בקונטרס הזאת הפרוכת ומזבח הזהב המשירים בפר כהן משיח ופר העלם דבר של ציבור ונראה להר"ם דאע"ג דפר העלם דבר מרבינן הכא (ת"כ פ' ויקרא) דעבודתה כשרה לפיל כהן הדיוט דמרבינן ליה מן ה' דהכהן המשיח לפ"ה מדלילעזריך קשה לרבויי כהן הדיוט דכשר בה מכלל דפשיטא ליה למיגע דנשים לינן כשרות בה: **ומה** בן נתן שלח קבע לו כהן למשיחתו קבע לו כהן להזאתו בן שוף שקבע לו כהן למליקתו אינו דין שיקבע לו להזאתו: חוץ ממנחת סוטה ונזירה: א"ל רבי *אליעזר לרבי יאשיה דדריה *לא תיתיב *אכרעך עד דאמרת לי להא שמעתתא: מנין למנחת סוטה שטעונה תנופה, ומנין בנופה כתיב °והניף את המנחה? אלא תנופה בבעלים מנלן? *אתיא 'יד יד' משלמים: כתיב °הכא °ולקח הכהן מים' האשה' וכתיב °התם °ונתן הכהן אחבאנה' מה באן כהן אף להלן כהן מה להלן בעלים אף כאן בעלים הא כיצד כהן מכנים ידו תחת יד בעלים ומניף, אשכחן סוטה, נזירה מנלן? אתיא 'כף' כף' מסוטה: **מתני'** °כל מצוה: שהיא תלויה בארץ ואינה נוהגת אלא בארץ ושאינה תלויה בארץ נוהגת בין בארץ בין בחוצה לארץ חוץ

ה"ג **הוסף דיבור** . **אי דפרה** . הזאת דמה דפרה תלמוד: **מלמעור כתוב בה** . ותפילו שאר כהנים פסולין וכ"ש נשים: **אי דפיס** . הזאת דפיס כגון הפרוכת ומזבח הזהב דמעורין בפר כהן משיח ופר העלם **בכהן המשיח כתיב בהן** . למעוטי הדיוטים וכ"ש נשים ומאי לילעזריך ליה לתנא למיתניה: **סותם דס עוף** . לכתיב בחטאת העוף (ויקרא ה) "והזה מדם החטאת" ולילעזריך לתמעוטינן נשים פסולות ונפקא ליה מק"ו מזריקת דם דעולת בן לתן לכתיב ביה(שם ג) "וזרקו בני אהרן": **לת קבע לו כהן לשחיטתו** . שהשחיטה כשרה בזר לכתיב (שם) "ושחט את בן הבקר והקריבו בני אהרן מקבלה ותילך מלות כהונה ליתמ על השחיטה שכשרה בזר (נרכות דף נת:): **לזורקתו** . לזריקת דמו כדכתיב (שם ה) "וזרקו בני אהרן": **כן עוף שקבע לו כהן למליקתו** . לכתיב (שם ג) והקריבו הכהן אל המזבח ומלק את ראשו: **ורבי יאשיה דדריה** . שהיה בדורו לתורת כאחיו ויש להבין מכאן שעדיין בימי ר"ח היה רבי יאשיה בר פלוגתיה דר' יוחנן קיים להכי לילעזריך למיתני לרבי יאשיה דדריה לאתוקי ר' יאשיה קשיטא: **כבעלים מנלן** . שהרי הסוקה עלמה מיבעי לכהן קאמר רחמנא כדכתיב (במדבר ה) "ולקח הכהן מיד האשה" וגו': ה"ג מה כהן להלן בעלים אף כאן בעלים: **ידיו מכיאנה** . כבעלים כתיב וכתנופה משמעי: **כף מסופה** . בסוטה כתיב "ונמזיל כפיה" (שם ה) "ונתן על כפי המזבח" (שם ו): **מתני' הלויה ותינה מלויה** . בגמ' מפרש להו:

תורה אור

*והקריבו זו קבלת הדם: והזאות: הזאה דהיכא אי דפרה "אלעזר" כתוב בה אי דפנים °הכהן המשיח "כתוב בה: אלא הזאה *דבן עוף דאתיא בק"ו מבן צאן ומה בן צאן שלא קבע לו כהן לשחיטתו קבע לו כהן להזאתו בן עוף שקבע לו כהן למליקתו אינו דין שיקבע לו להזאתו: חוץ ממנחת סוטה ונזירה: א"ל רבי *אליעזר לרבי יאשיה דדריה *לא תיתיב *אכרעך עד דאמרת לי להא שמעתתא: מנין למנחת סוטה שטעונה תנופה, ומנין בנופה כתיב °והניף את המנחה? אלא תנופה בבעלים מנלן? *אתיא 'יד יד' משלמים: כתיב °הכא °ולקח הכהן מים' האשה' וכתיב °התם °ונתן הכהן אחבאנה' מה באן כהן אף להלן כהן מה להלן בעלים אף כאן בעלים הא כיצד כהן מכנים ידו תחת יד בעלים ומניף, אשכחן סוטה, נזירה מנלן? אתיא 'כף' כף' מסוטה: **מתני'** °כל מצוה: שהיא תלויה בארץ ואינה נוהגת אלא בארץ ושאינה תלויה בארץ נוהגת בין בארץ בין בחוצה לארץ חוץ

תוך כאן בעלים: **ידיו מכיאנה** . כבעלים כתיב וכתנופה משמעי: **כף מסופה** . בסוטה כתיב "ונמזיל כפיה" (שם ה) "ונתן על כפי המזבח" (שם ו): **מתני' הלויה ותינה מלויה** . בגמ' מפרש להו:

תוך

דכתיב "ונתן הכהן מים קדושים בכלי חרש" (במדבר ה) ומים קדושים אלו מים שעל גבי הכיור שהן קדושים לכהנים ולא לבעלים ואי בעלים מנלן דבעי כהן דילמא כהן לחוד ובעלים לחוד ומשום הכי כתיב "ונתן הכהן" ולא כתיב "ונתן" סתם: **כל מצוה שהיא תלויה בארץ** . כגון מעשרות ומצות תלויות בארץ: **ואינה נוהגת אלא בארץ** . כגון חלה ובכורים: **ושאינה תלויה בארץ נוהגת בין בארץ בין בחוצה לארץ** . כגון שמיטה ויובל ומעשרות בזמן הזה ולכך נ"ל שאם חלם חלום יודע בודאי שהמעשרות נזרעו לאחר זמן הקריבת העומר דהיינו לאחר י"ו ניסן ונראה דאפילו בזמן הזה ולכך נ"ל שאם חלם חלום יודע בודאי שהמעשרות נזרעו לאחר זמן הקריבת העומר דהיינו לאחר י"ו ניסן

ת א מיי' פ"ח מהל' תרומות הלכה ח והלכה ו:

[ג"ל תנא]

[ג"ל אלעזר]

[ע' תוס' מיר כה: ד"ה תמר וכו' פירוש על זה]

נוסח אחר
מצות תלויות בארץ ואינן תלויות בארץ

רש"י מ"ו

[ע' תוס' זבחים מה: ד"ה מה לכן]

[ע' תוס' כתובות ה. ד"ה ממת]

מגיה יח. זבחים יג.

[עירובין נד.] סוטה יט. מכות ג: נדרים נה. ניר כד: זבחים קו: מנחות נח: ע:

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה מי דפרה וכו' כ"כ דומיא דתלעזר.נ"ב כלומר דומיא דתלעזר דלא הוה כהן כהן הדיוט והוא הדין לזורות מיהו נ"ב לאו דומיא ממש דתלעזר דהא סגן הוה ולא פ"ג וכ"ש כה' טרף בקלפי לוקה לתלעזר ולא לזורות ול"ד לזורות ככהן הדיוט ע"ש בדף מב: (ב) ד"ה כל וכו' לא תני מלה בג"ל ותיבת לה נמחק: